

tica in 3 Čebinje. Za višji razred sposobnih 463, ne-sposobnih 139, neizprašanih 8. (Dalje prih.)

Glavne oblike zemeljskega površja. Marljiva tvrdka Kleinmayr-Bamberg je izdala pod tem naslovom v slovenskem prevodu znano učilo, ki je bilo po mnogih šolah že do sedaj udomačeno. Res je, da nam ta tabla ne predločuje vseh pojmov, ki so opisani v navadnih zemljepisnih knjigah, vendar je to, kar nam ona podaja, tako razločno in jasno, da si

mora učenec koj ustvariti pravo podobo o posameznih predmetih. Zlasti morje v dotiku s suho zemljo je kaj razločno in poučljivo predstavljeno. Glede slovenske prestave bodi omejeno, da je porabljena Jesenkova terminologija. Le za „Nadelwald“ je vpeljan izraz jelovje (mesto „šilovje“) in za „Laubwald“ šuma (mesto „listniki“, kakor piše Jesenko). Cene temu koristnemu učilu glej Uč. Tov. št. 21. Nobena ljudska šola naj bi ne bila brez njega.

Naši dopisi.

Iz Metlike. Uradna učiteljska konferen-cija. (Konec.) V redu imajo učitelji-voditelji svoje uradne spise, le v kataloge in sploh v uradne knjige naj se nič ne piše s svinčnikom.

Vsak učitelj-voditelj naj navede v svojem poročilu na okrajni šolski svet tudi datum in število ukaza, da s tem olajša uradovanje pri c. kr. šolskem svetu.

Pri četrti točki omenja, prebere in razjasni g. predsednik postave, ukaze in naredbe, ki so izšle v letu 1892/93.

O peti točki: „Važnost nazornega nauka z navodili“, sta bila določena referentoma gospoda Bartel in Bitenc. Ker je bil prvi odsoten, prebere njegov referat g. Lovšin. Potem še poročata o peti točki gg. Bitenc in Lovšin. Po daljši in obširnejši debati, katere se udeležijo gg. Šetina, Šest, Kenda, Lovšin, Megušar in drugi, sprejme se jednoglasno g. Šetine predlog, da naj se nazorni nauk ne goji le v I. razredu, temveč tudi v ostalih razredih z največjo marljivostjo.

O šesti točki: „O prihodu, bivanju in odhodu Francozov v Belokrajini, kot donesek k domači zgodovini“, prebere najprvo tri pesni g. Dular, katere je zložil za francoskih časov živeči semiški organist Wartol. Zaradi pomanjkanja časa se ostali referati preberó in se bodo oddali g. profesorju Vrhovcu v daljno porabo.

V imeni knjižničnega odbora poroča g. Šetina. Število knjig se je v prešlem letu pomnožilo. Na predlog g. Lovšina se knjižnica naroči še na: „Napredak“ in „Matico hrvatsko“. Taisti predloži tudi račun okrajne učiteljske knjižnice, iz katerega se razvidi, da je bilo dohodkov 199-85 gld. in izdatkov 148-10 gld., ostane še 51-75 gld. Račun pregledata in odobrita izvoljena pregledovalca gg. Lovšin in Šest.

„Per acclamationem“ voli se stari knjižnični odbor ter se mu izreče zahvala za obilni trud; le namestu g. Perkota, ki odide v Žire, voli se gđ. Clarici.

V prihodnjem šolskem letu se bodo rabile v tem okraji one knjige, kakor v prešlem letu.

V stalni odbor se izvolijo gg.: Barlé, Lovšin, Šest, Šetina.

Po dogovoru z gospodom nadzornikom predlaga slednjič g. Šetina: I. V prospeh zemljepisnega pouka je potrebno, da dobé učenci planiglobije, Evropo,

Avstrijo in Kranjsko s slovenskim tekstom; torej naj se vis. c. kr. deželni šolski svet naprosi, da blagoizvoli potrebno ukreniti za izdajo omenjenih zemljevidov.

2. Največjo težavo pri pouku napravlja spisje, bodisi slovensko ali nemško. Treba je izbrati primerno gradivo na podlagi učnih črtežev po številu ur in sicer: Visoki c. kr. deželni šolski svet naj se naprosi, da skliče enketo, ki bode določila podrobni učni načrt za pouk v slovenskem in nemškem spisju na podlagi slovnice po številu ur.

3. Okrajna učiteljska konferen-cija živo čuti potrebo izdaje boljše in krajše slovenske slovnice in II. nemške slovnice.

S tem je bil dnevni red končan. G. predsednik se zahvali učiteljstvu za zanimanje pri obravnavi konferenčnih toček, spodbuja s krepkimi besedami učiteljstvo k vestnemu izpolnjevanju svojih dolžnostij, k ljubezni in neomahljivi vdanosti do presvetlega cesarja Frančiška Jožefa I. in njegove prevzvišene cesarske hiše. S trikratnim „živio“ našemu vladarju se konfencija zaključí.

G. Šest se zahvali s toplimi besedami g. predsedniku, da je tako uzorno in nepristransko vodil vse zborovanje.

Poldne je že odzvonilo, ko smo se, prejemši pot-nino, razkropili po mestu. Ob jedni uri smo se zbrali zopet vsi v gostilni gospe Šetine k skupnemu obedu, kjer ni manjkalo napitnic, pač pa petja.

Z Goriskega. (Lineatura pisank. — Likar-jeve pisanke. — Svoji k svojim!) (Konec.) Z ozirom na učne načrte ter naredbe šolskih oblastev priredil je 8 stopnjevanih lineatur pod zaporednimi številkami od 1 do 8. Srednja širjava št. 1 je 6 mm, zgornja in spodnja pa za polovico širja, torej 9 mm. Tako razmerje širjave imajo potem vse lineature in se tako zožujejo, da ima št. 2 srednjo širjavo 5, zgor-njo in spodnjo 7 1/2 mm; št. 3 ima 4 in 6 mm; št. 4 ima 3 in 4 1/2 itd. Širjava 12 mm je za ostale li-neature, da ostane pisava primerno velika za prak-tično uporabo v življenju, za katero se učenci učiti morajo. Št. 5 je nova lineatura, kakeršnih drugi za-ložniki nimajo, kajti začetkom ima 4 črte kakor št. 4, kmalu pa se zgornji dve in spodnje črte opuste in

nadaljuje do konca vsake vrste le podložna črta. Ta lineatura je namenjena za prehodnje vaje s 4 na jedno črto je po naši skušnji izvrsten pomoček, da se učenci nauče pisati na pisanke z le jedno črto. Št. 6 je jednočrtna lineatura 12 mm oddaljenosti. Tej jednaka je št. 7, toda le začetkom vsake vrste, kajti kmalu ni več črte, ampak le redke in tanke črtice, na katere mora učenec paziti ter se tako vaditi pisanju na čist, nečrtan popir, kakeršnega dobi v pisaniki št. 8. — Take so nove Likarjeve pisanke in spisovnice, kakeršnih si je vsak praktičen učitelj že davno želel!

Bodi nam dovoljeno omeniti še, da je bil isti založnik že za lansko šolsko leto preskrbel takih pisanek, a nevesten tvorničar mu jih je bil napravil iz tako slabega popirja, da ni odgovarjal pogodbi in da je bil komaj za rabo. Vseled tega trpel je slovenski založnik-učitelj skorej nepremagljivo škodo. In kdo in kaj mu je bil posredni vzročitelj? Kdo drugi kot isto učiteljstvo, ki ga je nagovarjalo, naj uredi lineaturo pisanek na slovenske šole, kaj drugega kot prepričanje,

da dotedanja lineatura ni praktična, ni prav urejena, ni popolna za naše šole.

Slovenskemu učiteljstvu menda ni treba še posebej priporočati novih Likarjevih pisanek, kajti priporočajo se najbolje same. Glede cene naj omenimo, da se ne razločuje od Grubbauerjevih, ravno tako je glede popirja, sicer pa je padla cena šolskim potrebščinam v Gorici, odkar ima tudi g. Likar svojo prodajalnico — prvo slovensko — tako nizko, da nižje ne more, da ji je težko kje drugod jednaka. Ako bi pa bile nove pisanke tudi za spoznanje, za kako malenkost v začetku dražje, treba uvaževati poleg uničujoče konkurence še to okolščino, da vsaka nova stvar je v začetku dražja, ker začetek je združen vedno z zaprekami in s stroški. Slovenski učitelji, ne le na Goriškem, ampak po vseh delih razkosane Slovenije! Znano nam je geslo: Svoji k svojim! Ako je kje umestno, gotovo je tukaj. Naročujemo šolske potrebščine — posebno nove pisanke in spisovnice — le pri g. Likarju in računali se bomo dvakrat po gorjenjem geslu, kajti g. Likar je naš kot vnet Slovenec in kot učitelj!

— I —

Društveni vestnik.

Iz Ljubljane. (»Narodna šola.«) Dne 4. kimmovca t. l. je bil občni zbor »Narodne šole« v prostorih druge mestne deške šole v Ljubljani, kojega se je vdeležilo 5 odbornikov in več učiteljev članov iz Ljubljane in okolice.

Predsednik, Feliks Stegnar, otvori zborovanje s prisrčnim pozdravom na došle člane rekoč, da se ni varal, ko je v lani izrekel željo na tem častnem mestu, da bi se društveniki še bolj oklenili »Narodne šole«, katere namen je podpirati narodno šolstvo ter delovati na to, da je pouk vedno uspešnejši, izdatnejši in trajnejši.

Povsod se kaže društveni napredek, tako v materialnem kakor v materialnem oziru. Glavna vsota vseh društvenih dohodkov je dosegla skoro 2000 gld. Le še 1 desetak in bili bi v prijetnem položaji, da bi se pouvažali z dvema tisočakoma. Začetek tretjega desetletja je torej ugoden za imetje »Narodne šole«, ki je po sklepu računa izkazano s 1384 gld. 34 kr., kar dosedaj še ni bilo. Hvala bodi vsem, ki so podpirali »Narodno šolo« v tako izdatni meri, vzlasti vis. deželnemu zboru, slav. mestnemu zastopu ljubljanskemu in slav. hranilnici kranjski. Te korporacije podpirajo »Narodno šolo« vsako leto z darilom po 200 gld.

Med dobrotnike »Narodne šole« je šteti tudi »Slov. učiteljsko društvo« v Ljubljani, katero je darovalo 100 izvodov knjižice za slovensko mladino in je oskrbelo že tolikrat in brezplačno različne oglase in nannanila tičoča se »Narodne šole« v svojem glasilu »Učit. Tov.«. Nenavadne podpore so došle letos »Narodni šoli« od dr. vitez Močnikove gospe vdove 50 gld., od gospe Julije Materne volilo 100 gld. in od častitih

članov, katerim izrekam presrčno hvalo s tega mesta. — Nato poroča društveni tajnik tako-le: Slavni zbor! Iz računskega sklepa, kateri se je vsem č. društvenikom razposlal, je razvidno odborovo delovanje v preteklem letu. Iz njega slavni zbor posnemlje, da je odboru glavna naloga, vstreti po možnosti mnogobrojnim željam in naročilom cenjenih članov. Mnogo zahval, priobčenih in nepriobčenih, je odboru prijetno dokazilo, da je vstrezal č. društvenikom. Sicer pa mu ni do tega, da udeleženci društvenih koristij take zahvale v časopisih prijavljajo. Odbor jih smatra za reklamo in prijazen glas, da odbor svojo nalogo izvršuje v mejah društvenih pravil. Za hvaležni spomin bodi vsem gospodom izrečeno odborovo priznanje. Ker se vse poslovanje društveno suče okoli postrežbe in naklonitve obilih samoučil za šolsko mladino, zato odbor ni imel povoda, dostikrat posvetovati se o društvenih stvareh. Gledati mu je bilo največ na to, da se je č. članom hitro postreglo in obilo podarilo. V tem oziru ima odbor torej dobro vest; ako se pa pričakovanja vsakomur niso izpolnila, pripisovati je to primorani varčnosti ali pa, da odbor dostikrat ni vedel, s čim bi bilo društvenikom bolje ustrezno. Glede na to prosi odbor priznana in potrpljenja, — za bodočnost pa točnejših naročil. — Kakor se opazuje v prvem četrletji najživahnejše gibanje, tako ima tudi »Narodna šola« do novega leta največ posla. Do takrat je bilo v preteklem društvenem letu odpravljenih 120 pošiljatev, izmed katerih je mnogo bilo prav obsežnih in težkih. Na ostali čas leta pripada 67 pošiljatev. Število vseh članov je 187. Od teh je na ime ljudske šole vknjiženih 137 in na ime